

ГЛАВА V

СЛИВЕНСКО НАРОДНО БРАТСТВО

1. ОБРАЗУВАНЕ И ДЕЙНОСТЬ НА БРАТСТВОТО.

— Сдържаниятъ въ интимнитѣ си излияния Селимински разказва не безъ трепетъ, 30 години по-късно, за впечатленията и вълненията, изпитани при завръщането му въ родния градъ следъ 11 години странствуване. Както е обичай, единъ момъкъ изпреварилъ пристигането му и обадилъ на близкитѣ му въ града, за да се пригответъ за радостно посрещане. И ето, на единъ голъмъ народенъ празникъ, Димитровденъ, 26 октомврий 1825 г., той влиза съ разтултѣно сърдце въ града на своето скръбно детинство. Самъ той ни съобщава: „Напустналъ Сливенъ на 13 годишна възрастъ, беззащитно сираче, неопитно и неграмотно дете, азъ се завръщахъ 26 годишенъ младежъ, зрѣлъ, обогатенъ съ чувства и мисли, превъзхождайки околнитѣ... Съгражданитѣ ме посрещнаха съ голъми почести; тѣ обърнаха погледи къмъ мене, очаквайки общо щастие за родината. Всичко това дълбоко трогна душата ми. Посещенията у дома продължиха цѣли три седмици. Всички се въодушевяваха и унасяха въ най-сладки мечти и надежди. Само „гръцката“ (т. е. гръкоманската) класа се подсмиваше на народното въодушевение“.

При тогавашнитѣ отношения въ Турция, не е никакъ чудно, ако никой отъ градскитѣ власти не е могълъ да угади участието на Селимински въ гръцкото възстание и да се усъмни въ неговата политическа благонадеждност. И Раковски покъсно може да се завърне по същия начинъ съвсемъ безназовано въ отечеството си, само две години откакъ е организувалъ Браилското възстание въ 1842 г. Първата работа на Селимински е да разбере правилно условията, при които трѣбва да развие своята обществена и учителска дейност. И въ течение на месецъ и половина той успѣва да схване ясно както административнитѣ и икономическитѣ отношения, така и нравственото